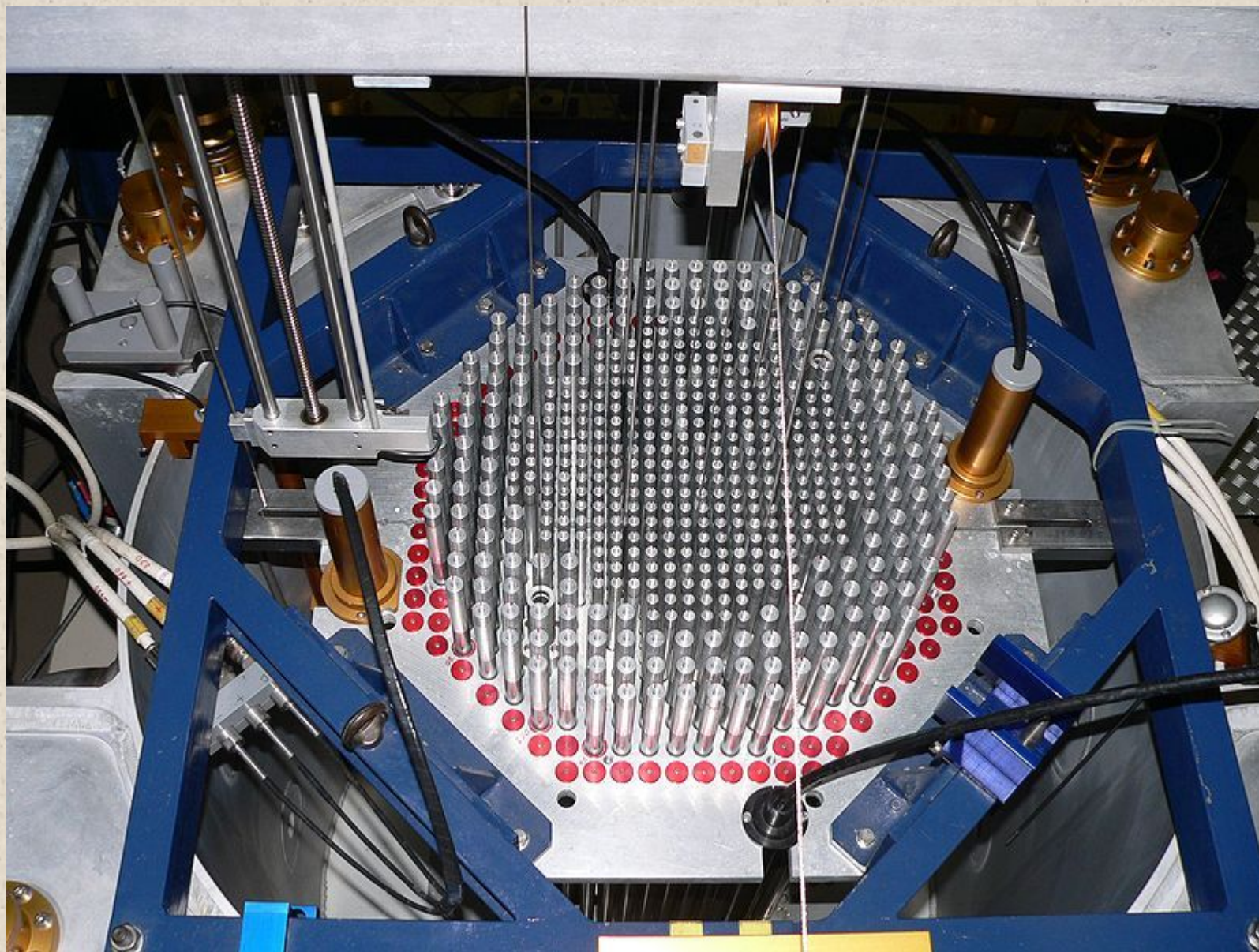

НАУКОВО-ТЕХНІЧНА РЕВОЛЮЦІЯ, ОСВІТА І НАУКА

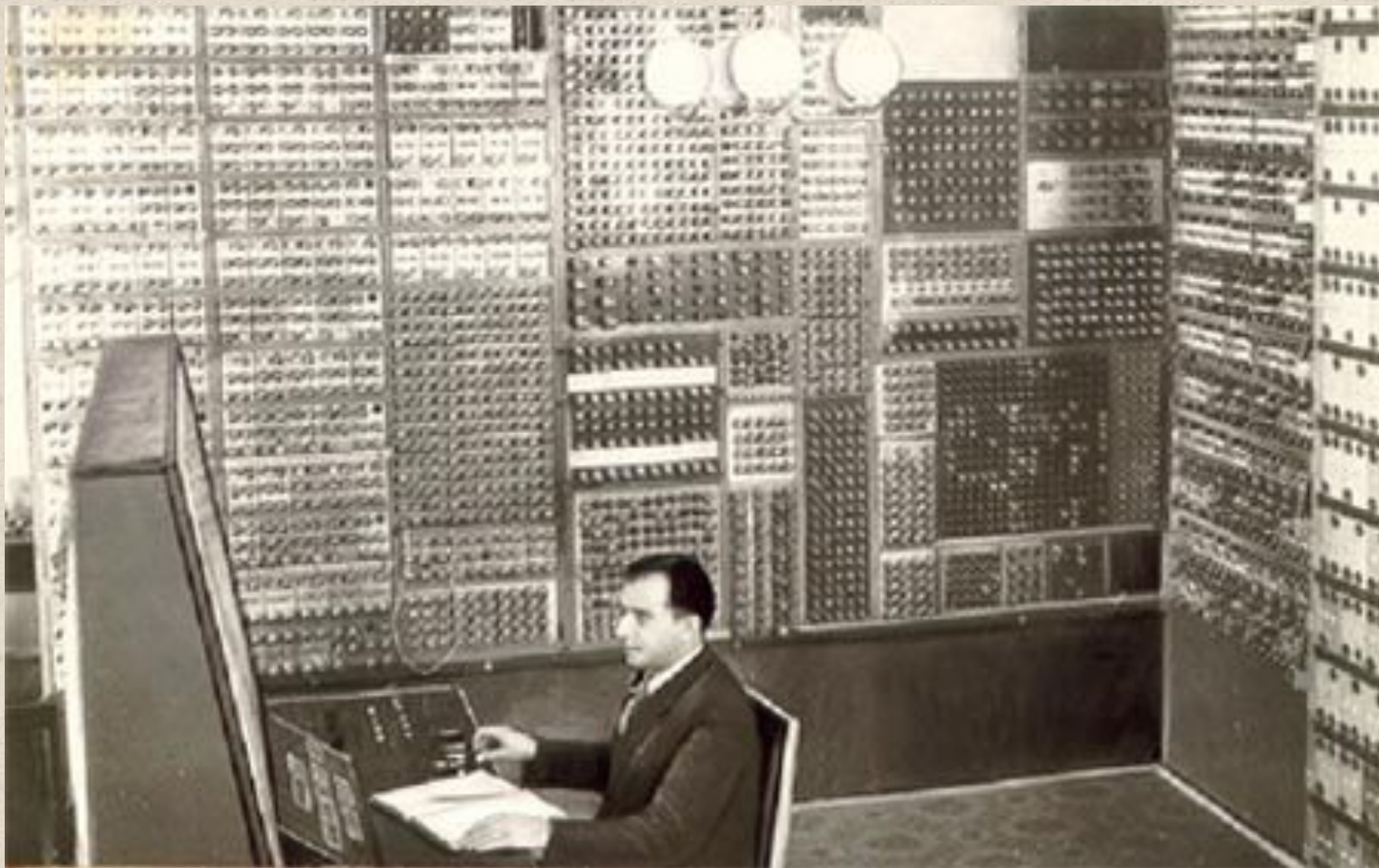
Характеристика НТР в Україні.

Побудова ядерних реакторів, створення ЕОМ (комп'ютерів), космічних апаратів. штучних синтетичних матеріалів із заздалегідь заданими властивостями в середині ХХ ст. привели до поєднання науки, техніки і виробництва, а головне, — перетворення науки на безпосередню продуктивну силу. Це спричинило якісний революційний стрибок у розвитку науки, техніки та матеріального виробництва, що отримав назву **«науково-технічна революція» (НТР).**

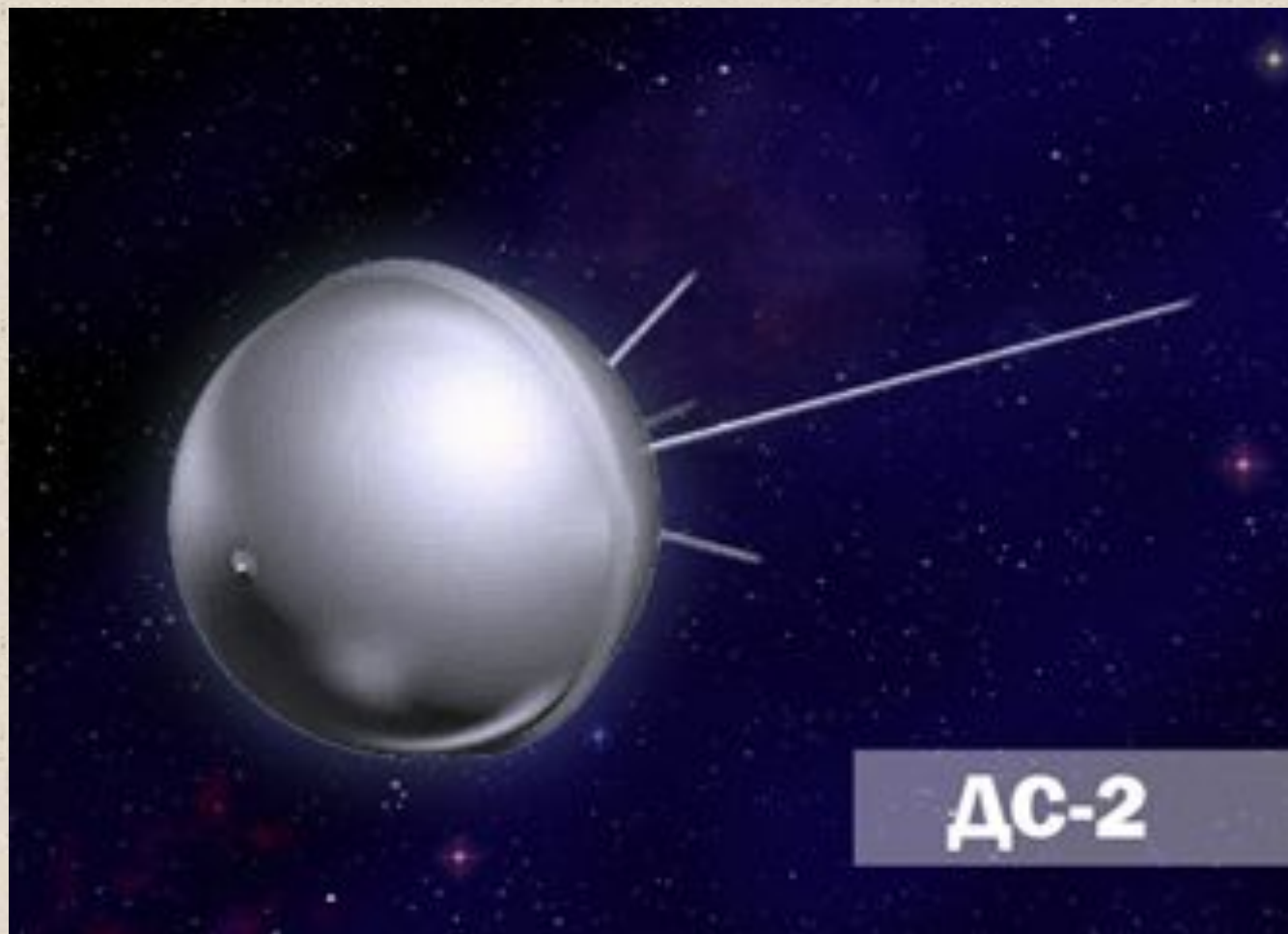
Ядерний реактор

Мала електронна лічильна машина

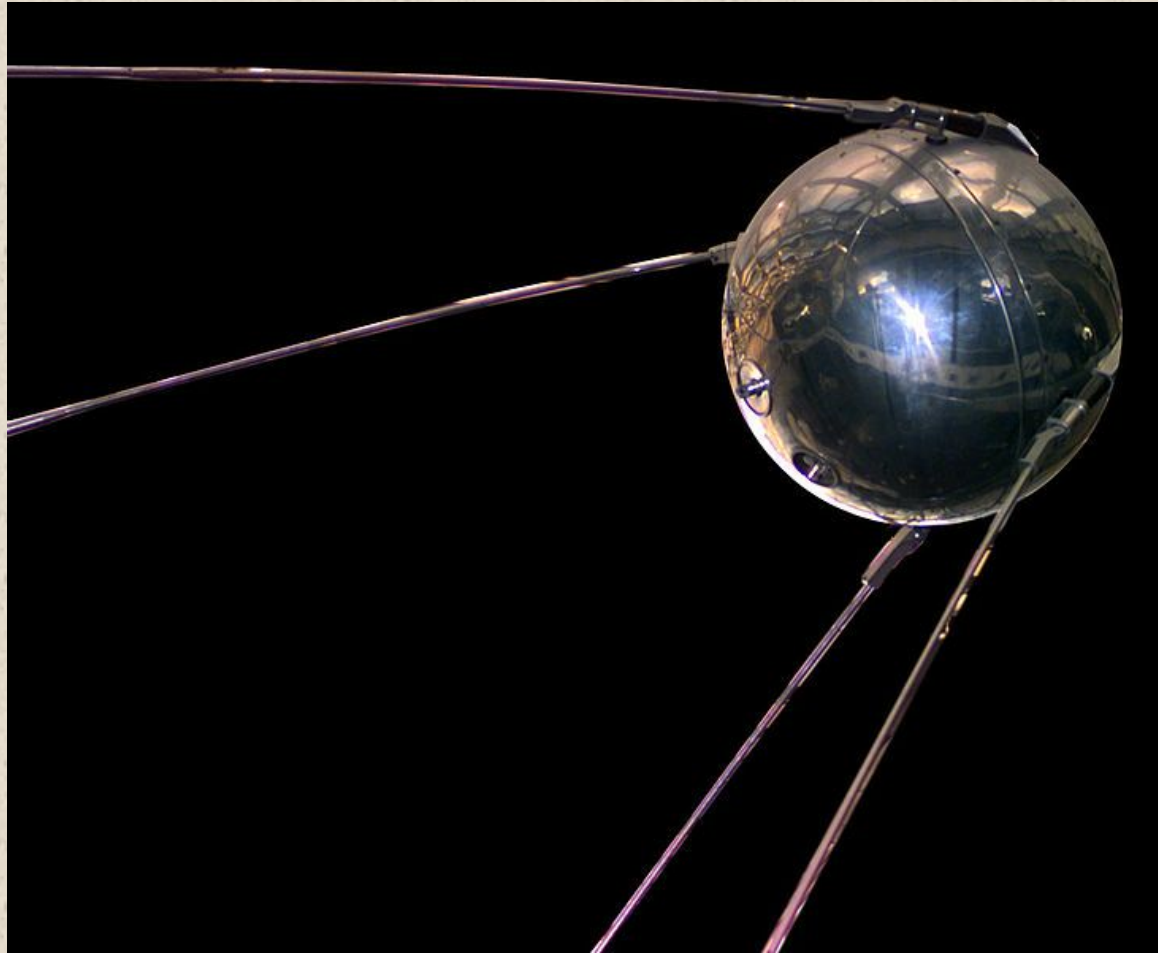
Космічний апарат ДС-2, 1961р.

Гнучкі автоматизовані системи

4 жовтня 1957 р. був запущений перший
штучний супутник Землі

У середині 1950-х років розвиток провідних держав світу наочно продемонстрував радянському керівництву, що традиційні галузі (вугільна, металургійна, важке машинобудування), які були особливо розвинені в Українській РСР, уже не визначають рівень економічної могутності. Усвідомивши загрозу економічного та воєнного відставання, **пленум ЦК КПРС у липні 1955 р. поставив на порядок денний питання «науково-технічної та промислової революції».**

Головною особливістю НТР у СРСР став її розвиток у надрах ВПК, зв'язок передової радянської науки не з виробництвом взагалі, а з виробництвом озброєнь. Зусилля вчених були спрямовані передусім на створення нових зразків зброї, що могло б на думку розпалювачів «холодної війни», забезпечити Радянському Союзу перевагу в протистоянні із Заходом.

Реформи освіти.

- Шкільна реформа 1959 р. (впровадження обов'язкової восьмирічної освіти, перетворення 10-річних шкіл на 11-річні, створення матеріальної бази для того, щоб учні могли отримати робітничі професії).
- Зростання кількості вузів, технікумів, профтехучилищ.
- Недостатня матеріальна база спеціальних навчальних закладів.

- Русифікація освіти (згідно зі шкільною реформою 1959 р. затверджено положення про факультативність вивчення української мови в школі; наказ Міністерства Освіти УРСР, згідно з яким російська мова стала обов'язковою для вивчення, а українську можна було вивчати за бажанням).

- *Русифікація* — сукупність дій і заходів радянського союзного керівництва і в національних органах і неросійських республіках СРСР, спрямованих і на звуження, приниження чи відсунення на другорядні ролі національних мов, культури, історії союзних республік і водночас висунення на провідні позиції російської мови, культури, історії.

- Неухильне зменшення кількості українських шкіл (у 1959-1965 рр. їх поменшало майже на 2 тис.).
- Викладання у вищих навчальних закладах переважно російською мовою.

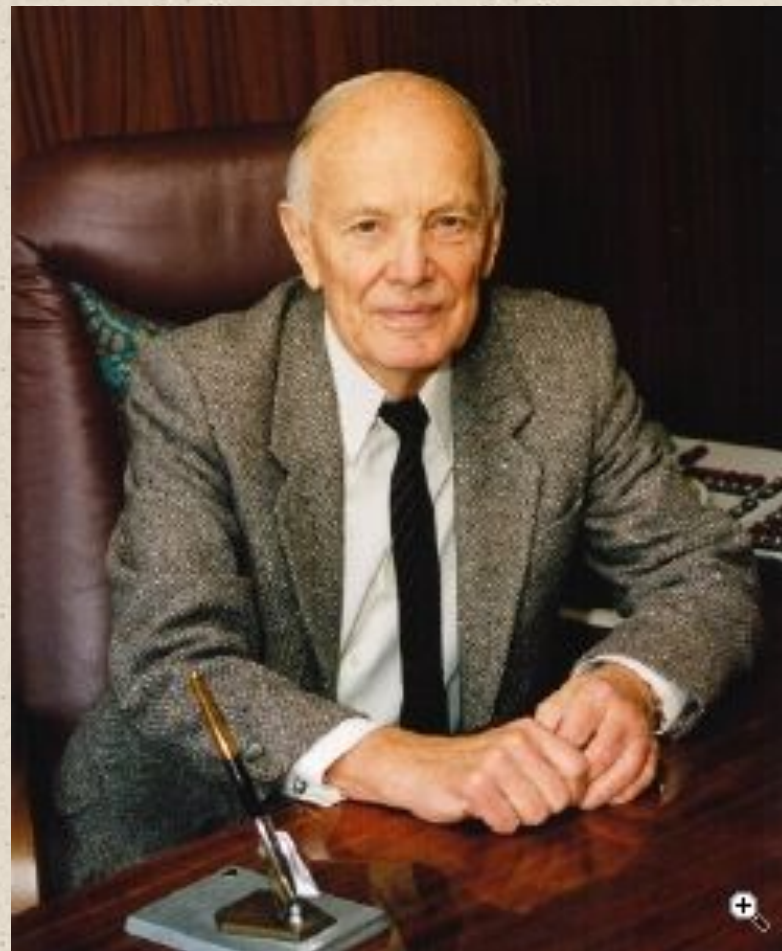
В Інституті проблем матеріалознавства,
заснованому в 1955 р., розроблялася
прогресивна технологія порошкової
металургії.

1955р. - інститут металофізики. Його вчені створили жароміцні сплави для реактивної техніки.

Головним науковим закладом республіки була Академія наук УРСР, яку з 1962 р. очолив академік Борис Патон

Борис Патон

У 1960 р. створено фізико-технічний інститут
низьких температур.

1960 р. - у Києві запрацював дослідницький атомний реактор.

- Учені харківських інститутів спеціалізувалися в галузі металургії, ядерної фізики, ядерної енергетики, керованих термоядерних реакцій тощо. Науковці цих закладів узяли участь у виконанні програми з розвитку ядерної енергетики, якою керував відомий радянський фізик-ядерник Ігор Курчатов

- У 1957 р. в складі АН УРСР почав діяти Обчислювальний центр на чолі з Віктором Глушковым. Він працював над створенням обчислювальних машин для управління виробничими процесами, розробляв теорію швидкодіючих ЕОМ.

Факультет кібернетики

Українські науковці та інженери спроектували
та збудували:

цифрову машину “Київ”

першу в СРСР машину широкого профілю
«Дніпро» (1961)

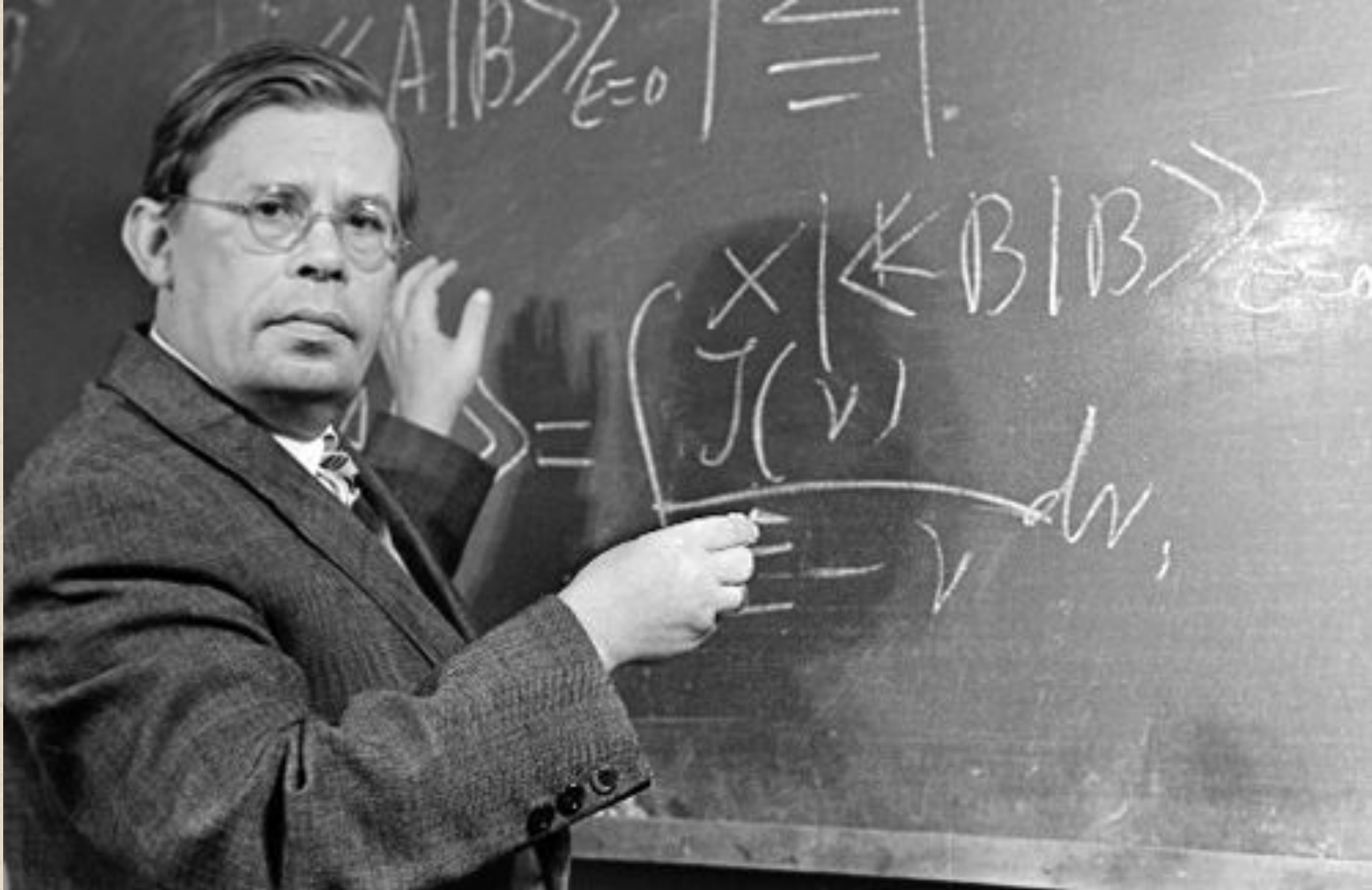

ЕОМ «Мир» (1964)

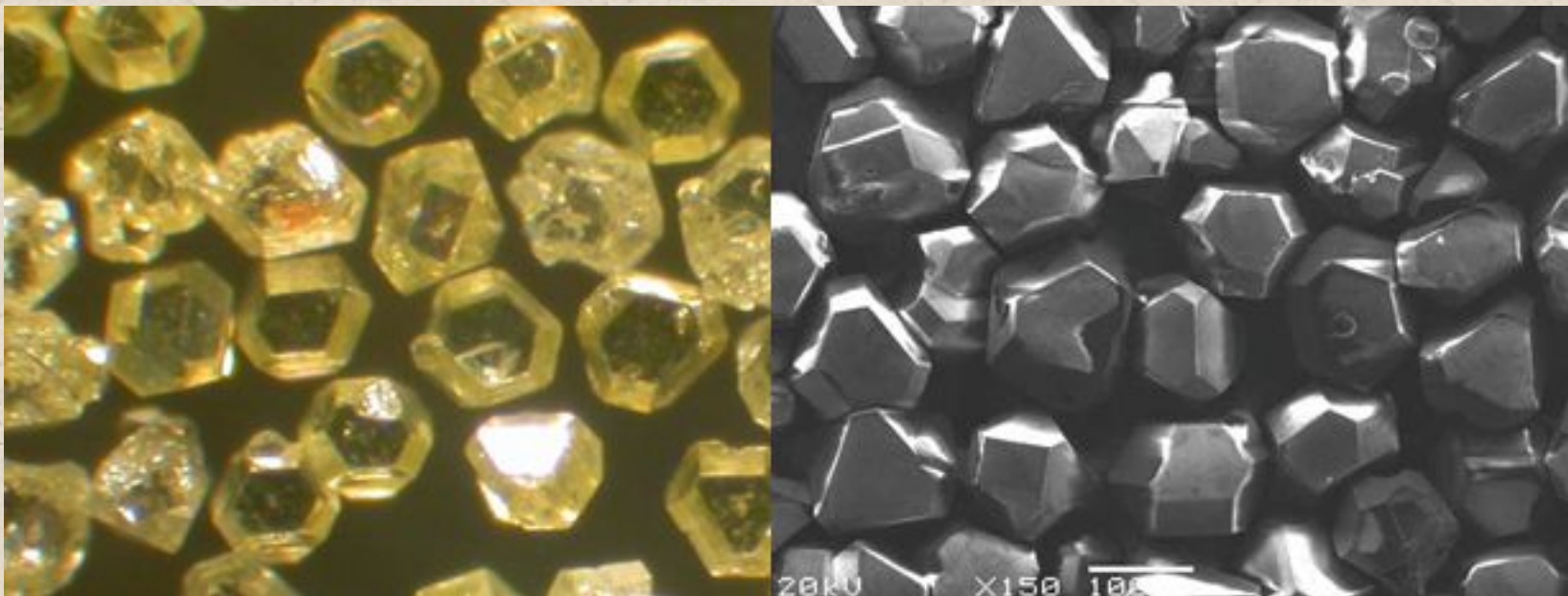
- Над замовленнями ВПК активно працював Інститут механіки. Він займався розробкою рекомендацій щодо подолання вібрацій корпусів міжконтинентальних балістичних ракет, теорією конструктивної міцності пластмас для ракетної техніки, проектованої Дніпропетровським конструкторським бюро «Південне».

- Світового визнання досягнули українські учені в галузі точних наук. Серед них надзвичайно вагоме місце займали розроблені наприкінці 1950-х років академіком Миколою Боголюбовим нові методи квантової теорії поля та статичної фізики. Це дало змогу обґрунтувати теорію надтекучості та надпровідності.

Боголюбов Микола

- Колектив Українського науково-дослідного конструкторсько-технологічного інституту синтетичних надтвердих матеріалів АН УРСР у 1961 р. вперше у світі одержав штучні алмази.

З 1956 р. генеральним конструктором
космічних апаратів став уродженець
Житомирщини Сергій Корольов

11-15 серпня 1962 р. здійснив космічний
політ навколо Землі перший космонавт
Павло Попович, українець за
по

Важливими здобутками характеризувалася робота багатьох учених у галузі медицини. У середині 1950-х років під керівництвом Миколи Амосова розпочалася теоретична розробка та впровадження в практику нових методів хірургічного лікування серцевих захворювань.

